

Open boekjes: werken met schrijfdossiers

1 oktober 2006

Auteur: [Frank Verbeeck](#)

Volume: [36](#)

Nummer: [1](#)

Pagina's: 31-37

Documenten

- [vonk_jrg36_005.pdf](#)

31 open boekjes werken met schrijfdossiers frank verbeeck onderwijsvernieuwingen hebben soms de kwalijke reputatie dat zij een degelijke lespraktijk willen omploegen louter om de verandering ik ben het daar niet mee eens zelf heb ik onder tussen al een en ander veranderd en van mijn aanpak van zo'n twintig jaar geleden blijft niet veel meer over de motor was echter steeds onvrede met de toenmalige gang van zaken het doel een gerust gevoel dat het daarna wat beter zou gaan tien jaar geleden stoorde ik me aan het feit dat mondelinge taalvaardigheid niet consequent werd geoefend ik besloot ruimte te maken voor individuele begeleiding van alle leerlingen wie niet aan het woord was aan mijn tafeltje in de gang maakte oefeningen en las teksten met behulp van een studiewijzer op die manier evolueerde mijn klaspraktijk naar begeleid zelfgestuurd leren al geruime tijd vond ik dat schrijfvaardigheidsonderwijs te productgericht was en enige wat ik onder ogen kreeg was het examenopstel in een aantal scholen was het opstel dat ik corrigeerde soms verdwenen hoe ging ik het aanpakken in keek ik volgens het boekje nog eens mijn omgeving wat kon ik aan mijn publiek na of de aangestipte fouten verbeterd inclusief collega's en ouders verkopen werden maar in grote klasgroepen en tijdens drukke periodes lees dus maar bijna altijd en overal bleef dit wat aan de slag achterwege ik voelde dat ik fout zat en zocht naar een alternatief ik was eigenlijk benieuwd of de leerlingen wel een degelijk sinds vorig jaar ben ik overgestapt op een schrijfproces opbouwden en had het praktisch met schrijf en leesdossiers in dit vermoeden dat de meesten ondanks alle artikelen beperkt ik me tot het eerste mijn tips gewoon tegen de deadline wat op inspiratie vond ik in artikelen van collega's uit papier hadden en dat volgens een methode andere scholen en in nederland sommigen waarmee ik het waarschijnlijk niet eens was maken een onderscheid tussen dossiers en de verschillende stappen van een schrijf portfolio's in mijn prille proces bleven voor mij een blinde vlek aanpak van deze methode gebruik ik de termen door de verschillende het meest ergerde ik me aan de artificiële elkaar de fijne theoretische stappen van een examensituatie tegen alle schrijfdidactiek in tische nuances willen trouw schrijfproces moesten de leerlingen een essay

schrijven wens in de praktijk toch bleven voor mij op enkele uurtjes tijd ik had vernomen dat vaak versmelten een blinde vlek oktober 2006 nummer 1 36e jaargang 32 in een inleiding van de cursus voor de derde proces een beter resultaat oplevert en ik kijk graag als krijgen de leerlingen een het volledige dossier na net voor de overzicht van de elementen van de examenperiodes bovendien is dit een schrijfdossiers zie bijlage in de combinatie eerste stap op school een verregaande van studiewijzer leerboek en werkbladen verandering van het evaluatieproces kan vinden ze voldoende informatie om aan de voor zoveel tegenkating zorgen bij slag te gaan collega's en ouders dat het niet meer leuk is ik heb dat al eens meegemaakt bij de in principe komt deze aanpak erop neer dat implementatie van begeleid zelfgestuurd een aantal van de stappen nu zichtbaar leren in mijn praktijk en ben sindsdien wat worden in het schrijfdossier vind ik voor voorzichtiger geworden haast elke tekstsoort een kladversie die door een klasgenoot werd nagekeken dit tot slot schrijven de leerlingen hun definitieve belangrijke deel van het schrijfproces wordt versie een week voor het examen wordt het nu eindelijk zichtbaar deze werkwijze schrijfdossier nagekeken op volledigheid en stimuleert leerlingen zowel tot kladversies consequentie omdat de dossiercontrole het als peer evaluatie deze fase wordt niet examenopstel vervangt is de werkdruk best gecontroleerd tijdens het schooljaar daar haalbaar ik trek dan punten af bij gerecon is gewoon geen tijd voor wel bij de strueerde kladversies ontbrekende dossier evaluatie van het dossier voor een deel van stukken en slechte verbeteringen het totaal het examencijfer staat op 10 van het examencijfer een andere puntenverdeling kan ik op mijn vervolgens schrijven de leerlingen op basis school niet verkopen wie zorgvuldig werkt van de peer evaluatie hun netversie dit is wie een degelijk leerproces opbouwt zit het stuk schrijfproces dat ik vroeger altijd gebeiteld bovendien heeft zo'n definitieve onder ogen keek het is dus niet verdwe versie de psychologische impact van een nen maar krijgt gewoon eindproduct dat gezien mag worden een zijn plekje in het geheel model voor later mijn beoordeling staat in wie zorgvuldig mijn puntenboekje geno werkt wie een teerd voor het rapport degelijk leer werkt het dagelijks werk proces opbouwt zit gebeiteld zo lijkt het wel dat de hele de leerlingen zoeken spontaan een revise aanpak amper vernieu rende partner hierop kan meteen al kritiek wend en heel dit artikel geuit worden zijn de leerlingencombinaties drukte om niets is keken wel verantwoord worden taalvaardige ze vroeger mekaars werk niet na voor ze het leerlingen niet overbevraagd blijven kneus afgaven natuurlijk vooral de goede jes niet in kou staan zijn de revisies wel schrijvers nu wordt het verplicht voor grondig en correct ik zat ook met die iedereen kunnen we wel spreken van vragen en kan alleen maar zeggen dat het procesevaluatie als in het puntenboekje allemaal tot op dit moment heel goed enkel de punten voor de netversie staan meevalt om te beginnen zijn deze opmer niet helemaal de netversies zijn gewoon kingen van toepassing op elke vorm van beter omdat het zorgvuldig opgebouwde peer evaluatie 36e jaargang nummer 1 oktober 2006 33 ik blijf echter een voorstander van het vervangen weegt niet op tegen al de occasionele gebruik van deze methode en andere keren dat de revisie een betere uiteindelijk kijk ik toch de netversies na veel netversie oplevert met mooiere punten in kan er dus niet fout lopen bovendien heb ik het evaluatieschrift van de leerkracht vooral enkele ge-

sprekken tussen de leerlingen voor anderstalige leerlingen is deze kunnen waarnemen en vaak merkte ik dat methode een grote stap naar meer gelijke de foutanalyse een heus leerproces kansen inhield de ene leerling vroeg uitleg bij de opmerkingen van de andere wanneer ik peer evaluatie sluit meer aan bij de realiteit nagekeken werkjes uitdeel krijg ik maar af van revisiewerk dan de traditionele aanpak en toe een vraag voor nadere uitleg elke professionele schrijver laat fragmenten meestal slikken ze de rode streepjes en artikels nalezen door zijn entourage en vragen ze hooguit een verantwoording voor op de redactie gebeurt dan de definitieve de puntenverdeling revisie de vroegere productevaluatie wordt trouwens niet uitgesloten ik blijf hun taalvaardige leerlingen raken heus niet netversie nakijken maar wordt nu slechts overwerkt en beperken spontaan de een deel van het geheel bevraging of er iemand wordt uitgesloten merk je snel de rest is klasmanagement je wie meteen door de mand vallen zijn de staat er trouwens van versted hoe vlot een plantrekkers die nooit een kladwerk klasgroep zelf de combinaties samenstelt schreven en dat snel proberen te reconstrueren je haalt ze er zo uit leerlingen die de enige onverantwoorde combinaties zijn een goed leerproces opbouwen worden die van twee dyslectici hun werk dat beloond de anderen krijgen hun verdiende trouwens met andere criteria door de loon dat geldt voor slordige verbeteringen leerkracht wordt nagekeken wordt dan minder taalvaardige leerlingen worden op door een andere leerling gereviseerd op die manier meer gemoti dat moment begrijpt deze leerling waarom veerd en krijgen meer dyslectici anders begeleid worden de kansen als ze plichts peer evaluatie sluit medeleerlingen zien de fouten nu als bewust de richtlijnen van meer aan bij de corrector halen ze er zelf uit en beseffen nu het leerproces opvolgen realiteit van deze problematiek ze werken veel beter revisiewerk dan de traditionele aanpak was het revisiewerk bij de bovendien blijft er op het aanpak meesten erg bescheiden er werd eens een examen toch een kleine ander woordje gesuggereerd of een aperte schrijfofdracht in de blunder aangeduid blijkbaar hadden ze vorm van hun commentaar amper ervaring met deze belangrijke taal taar op het artikel van de totaaltask dit is vaardigheid het gevolg van jaren product echter geen groot opstel dat laatste is nu evaluatie na verloop van tijd durfden ze gelukkig weggevallen de correctiedruk is meer en meer aanstippen uiteindelijk hierdoor gevoelig minder de evaluatie van waren de meesten goed bezig die enkele schrijfvaardigheid is minder artificieel en veel keer dat correcte taal door een fout werd rationeler gespreid oktober 2006 nummer 1 36e jaargang 34 voor alle leerlingen wordt er efficiënter werk geleverd de opmerkingen beperken zich vaak eerder tot hieronder volgt een korte bespreking van de grafische schikking bijvoorbeeld in de enkele leerlingen zoals je die in haast elke brief en blundertjes dit is alleszins een school wel ontmoet winstpunt het systeem werkt en domme fouten worden vermeden de primus deze leerlingen volgen het nieuwe systeem goede studenten werken prima in elk tamelijk snel zullen minder snel dezelfde systeem geboren schrijvers blijven geboren fouten blijven maken en vinden het aange schrijvers zij raken met deze methode niet naam dat de punten stijgen gedemotiveerd bij hen is er weliswaar weinig cor de weinig enthousiaste leerling wie meteen door rectiewerk en merk je de mand vallen amper een verschil tussen voor sommige leerlingen is de schoolse

zijn de plan klad en netversie toch opbouw van een leerproces niet evident in trekkers die nooit blijven ze netjes de richt hun verleden is er wat demotivatie gegroeid een kladwerk lijnen volgen omdat ze nu er zijn genoeg redenen en oorzaken schreven en dat eenmaal graag schitte waardoor er een zekere overlevingsstrategie snel proberen te rend werk afleveren de is gegroeid ze werken vaak alleen maar om reconstrueren aanpak is voor hen geen een c attest te vermijden sleur bovendien nemen de meesten hun verant zij zorgen soms voor de grap van de woordelijkheid het voorbije jaar zag ik ze gereconstrueerde kladversies dat merk je vaak in een combinatie met een andere tamelijk snel aan de weinig voor de hand goede schrijver de zelfkennis in klassen is liggende fouten fouten bedenken is dus vaak verbluffend en namen ze het moeilijk op die manier spelen ze punten correctiewerk van enkele leerlingen met kwijt op hun examen taalproblemen er extra bij totaal waardoor het examen ook voor een stuk permanente de normale leerling een beeld schetst van bewaking blijft hun leerattitude en een noodzakelijk een normale leerling is iemand die bedenkelijk leerproces meestal de taken uitvoert zoals gevraagd een deel van die groep wordt maar die niet meteen uitblinkt door maakt deze fout geen tweede keer de extra gedrevenheid of opmerkelijke kwali methode is voor hen winstgevend zij teiten de primus van het eerste voorbeeld gokken niet meer op het eindproduct een heeft soms begeleiding nodig om een ander deel heeft jammer genoeg nog meer eventueel perfectionisme aan banden te prikken nodig leggen wel lees je toch consequente verbeteringen bij de uitvoering van de eerste opdracht is in de definitieve derde versie dat leunt aan een duidelijke onwennigheid bij de correc bij het klassieke leerproces rond product toren merkbaar je leest enkel triviale aan evaluatie die toch nooit verdwijnt perma passingen pas vanaf de tweede tekstsoort nente bewaking blijft noodzakelijk 36e jaargang nummer 1 oktober 2006 35 de leerlingen met speciale aandacht voorlopige reflectie de situatie van dyslectici werd hierboven al ik ben aan mijn tweede jaar begonnen met aangestipt hoe zit het echter met de dossiers misschien moet ik over een anderstaligen zij vertonen hetzelfde jaartje mijn optimistische visie herzien het is studieprofiel van autochtone studenten ook allemaal nog erg vers misschien blijkt toch bij hen zijn er primussen luiwammesen en dat dit een stap in de goede richting is ik een groot gedeelte met een normale inzet blijf voorlopig mezelf kritische vragen stellen de opmerkingen gelden ook voor hen is er nog sprake van eerlijke evaluatie toch wil ik hier even aandacht voor twee ik denk van wel ze verloopt anders maar gevallen in mijn klas zat i een moravische daarom niet minder eerlijk de leerkracht leerling die nog maar een jaar in het land krijgt de oorspronkelijke kladversie ook te was zij was de dochter van ingenieurs en zien alleen worden er geen punten op zelf een wizzkid zij werkte heel stipt en gegeven de leerling wordt beloond op gedisciplineerd volgde de raadgevingen basis van het proces dat nu een stukje van de studiewijzer bouwde een degelijk zichtbaarder wordt op basis van de leerproces op en kreeg voor nederlandse kladversie kunnen remedieringsopdrachten schrijfvaardigheid aldus de punten die zij worden aangereikt wat je van de voor een opstel in haar moedertaal zou corrigerende medestudent niet kunt behalen de kladversies werden grondig verwachten nagekeken door een klasgenoot en bijvoor beeld de voorspelbare genusfouten

waren ghostwriting vermindert trouwens dankzij het al verdwenen i voelde zich tamelijk snel op besef van gelijke kansen bovendien ligt de haar gemak bij nederlands en presteerde eerlijkheid nu op een ander vlak een leerling normaal tijdens de les omdat zij zich bewust krijgt een beloning bij een goed leerproces was van de gelijke kansen die ze kreeg zelf productevaluatie is vaak een negatief reviseerde ze niets maar daar was in de ingestelde momentopname de leerkracht klasgroep begrip voor ik vermoed dat ze ziet het eindwerk en vermindert de punten zich verdienstelijk maakte bij wiskunde per geregistreerde fout procesevaluatie is positief ingesteld het hoge cijfer ligt binnen zwaarder wordt het als de anderstalige ook handbereik als er stap een dyslexie attest heeft dit is echter een voor stap wordt gewerkt uitzonderingspositie dat was het geval bij vanuit om het even welke ghostwriting v je kon niet meteen van een succes uitgangpositie vermindert verhaal spreken de corrigerende klas trouwens dankzij genoot kreeg een chaotische tekst onder zorgt dit voor problemen het besef van ogen en ervoer hetzelfde als een leerkracht in de klas gelijke kansen bij dezelfde klus toch voelde v zich goed ik heb tot nu geen proble bij het systeem het uiteindelijke resultaat men gesignaleerd maar was net binnen het aanvaardbare en dat de aanpak is kakelvers stimuleerde ik suggereerde een beurtrol bij mochten er zich problemen voordoen de revisie niemand stoorde er zich aan bijvoorbeeld jaloezie bij eventuele samen niet het minst omdat v een aangename werkingsverbanden dan blijft dit een zaak klasgenoot was voor klasmanagement oktober 2006 nummer 1 36e jaargang 36 is het examen dan nog representatief de toekomst alles hangt ervan af hoe de evaluatie binnen de vakwerkgroep wordt aangepakt een voorlopig blijf ik deze koers aanhouden in dossier kan een deel van de nabije toekomst zal ik de leerlingen ook het examen vervangen nog een correctielijst bezorgen een instru dat is nu het geval ik hou ment dat hen helpt bij hun revisiewerk op vernieuwen om te ook rekening met het ver dit moment laat ik ze daar nog vrij in dat verbeteren is een wachtingspatroon van lijkt wat omslachtig maar voor mij is de hele mooie zaak maar ouders en collega s ver aanpak nog erg pril en ik wil niet te veel te veel nieuwen om te verbeteren vernieuwing invoeren tegenkanting is een mooie zaak maar zorgt dan weer te veel tegenkanting zorgt bovendien vraagt de samenstelling van een voor verzuring dan weer voor verzuring correctielijst een stevig taalbeleid op school ook de omgekeerde de en duidelijke afspraken in de vakwerkgroep vraag is het overwegen dat zit goed in de lift in onze school maar waard is een examenopstel representatief we zijn nog niet op dat hogere werkniveau voor de schrijfvaardigheid van de leerling beland er moeten nog afspraken gemaakt het is alleszins volledig tegenstrijdig met de worden met de middenschool de school schrijfmethodiek boekenreeks moet worden vernieuwd en tot slot ging er dit jaar al heel wat tijd en energie in de nieuwe spelling frank verbeeck stedelijk lyceum jan de voslei 6 2020 antwerpen verbeeck frank pandora be 36e jaargang nummer 1 oktober 2006 37 bijlage uit de inleiding tot de cursus om geslaagd te zijn voor het vak nederlands wordt er naast de productevaluatie op toetsen en examens ook rekening gehouden met de evolutie en volledigheid van je schrijfdossier procesevaluatie in een aparte map bewaar je zorgvuldig per opdracht de volgende drie stukken a de voorbereiding en of kladversie met opmerkin-

gen van een medestudent b de netversie met cijferevaluatie c de definitieve versie opdrachten eerste jaar derde graad 1 leesautobiografie 2 invitatiebrief 3 schema luistertekst 4 schema leestekst en totaaltaak 1 5 lezersbrief 6 notities wetenschappelijke uitzending 7 recensie van een graphic novel opdrachten tweede jaar derde graad 8 sollicitatiebrief met cv 9 notities hoorcollege 10 schema leestekst en totaaltaak 11 vertaling 12 scriptie en logboek onderzoek apart bewaard project onderzoekscompe tenties 13 essay 14 balansverslag 1 een totaaltaak is een geïntegreerde opdracht waarbij een zakelijke tekst wordt geanalyseerd geschematiseerd en becommentarieerd het verschil tussen het eerste en het tweede jaar van de derde graad is de moeilijkheidsgraad oktober 2006 nummer 1 36e jaargang a d v e r t e n t i e dahl dertien gerenommeerde dichters en musici uit nederland vlaanderen en zuid afrika hebben op initiatief van het literair tijdschrift de revisor in samenwerking met de nps en dahl tv een popsong gemaakt gerrit komrij huub van der lubbe ilja leonard Pfeijffer ellen ten damme hagar peeters martin buitenhuis van dik hout neel maria min the lau erik jan harmens roos roosbeef peter verhelst b an pierle en koen gisen b manon uphoff maarten van roozendaal ha d bouazza lais b joost zwagerman frederique spigt menno wigman spinvis antjie krog z a wende snijders kees t hart de jeugd van tegenwoordig alfred schaffer bent van looy das pop b de revisor heeft een speciaal nummer aan dit er zijn interessante prijzen ook voor de project gewijd alle liedteksten zijn in het schoolmediatheek tijdschrift opgenomen evenals een dvd met de registratie van het concert in paradiso wanneer u het pakket wilt bestellen maakt waarin deze liedjes voor het eerst klonken u a 15 inclusief verzendkosten over op rek nr 63 53 14 916 van de sns bank te de revisor heeft in samenwerking met amsterdam voor betalingen vanuit het stichting lezen en school der poezie een buitenland iban nl61snsb0635314916 lesbief voor leerlingen van het middelbaar bic snsbnl2a t n v de revisor o v v onderwijs ontwikkeld waarmee u een of lespakket uw naam en volledige adresge twee lessen aan de relatie tussen poezie en gevens de bestellingen worden behandeld muziek kunt besteden u kunt met uw klas in volgorde van binnenkomst en zo spoedig ook deelnemen aan een schrijfwedstrijd mogelijk na de televisieuitzending 8 okto voor jongeren georganiseerd door de revisor ber verzonden 36e jaargang nummer 1 oktober 2006